איפה הכסף

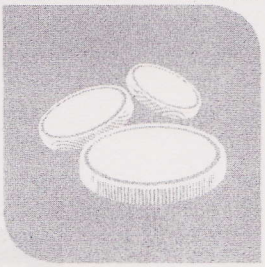

שימושי
ריביות, מדדים, שערים

ריבית בנק ישראל	ריבית פריים	ריבית משכנתאות ממוצעת	ריבית "השוק האפור" (מאי 2008)	ריבית הפד
4.25%	5.75%	3.53%	13.90%	2.0%

מאבק צמוד

הבנקים מציעים לאחרונה עוד ועוד תוכניות חיסכון סולידיות צמודות מדד, בעיקר על רקע האינפלציה והתנודתיות בשוק ההון. **כלכליסט** בדק את ההצעות ומצא שהתוכניות האטרקטיביות ביותר הן של הבנקים ירושלים ודיסקונט

רימונה פרקש

בשבועות האחרונים השיקו רוב הבנקים תוכניות חיסכון חדשות, שהמכנה המשותף ביניהן הוא היותן תוכניות סולידיות לטווח קצר, בעלות הצמדה למדד המחירים לצרכן ו/או הצמדה לאפיק נוסף. "כלכליסט" בדק את המוצרים הסולידיים מכל, מצביע על המלכודות וממליץ על התוכניות שעשויות להניב את הרווח הגבוה ביותר.

לפי תחזית בנק ישראל, המדד עתיד לעלות בשנה הקרובה בשיעור של 1%–3%. היעד העליון לעלייה במדד מעבר לשנה הקרובה הוא 3.1%–3.2%. "משקיעים רבים פונים היום לאפיקים סולידיים. את המגמה הזו ניתן לראות גם בקופות הגמל השונות ובקרנות הנאמנות", אומר יגאל רונאי, מנכ"ל לשעבר בחברת גמולות.

איך בנויה התוכנית?

התוכניות שמשווקים כיום הבנקים הן ברובן לטווח קצר ומיועדות למי שיסגור סכום מוגדר לתקופה קצובה. "רוב המוצרים משלבים בין יציבות באמצעות הצמדה סולידית ליציבות על ידי הצמדה למדד", אומר רונאי. לדבריו, "בתוכניות צמודות מדד יהיה מדובר בדרך כלל בריבית קבועה. ההחלטה אם לבחור בתוכנית צמודת מדד או צמודה לשקל תלויה בהערכות האינפלציה. היום הייתי ממליץ יותר ללכת לכיוון של אינפלציה. בבחירה באפיקים צמודי מט"ח, למשל, יש יותר הימור".

מה מסתתר מאחורי הכותרת?

לדברי רונאי, "ההבדל המרכזי בין תוכניות החיסכון שמציע הבנק לתוכניות שמציעים בתי השקעות הוא בעיקר בתגורתיות. כשמדובר בהשקעה בבורסה צריך להביא בחשבון את התנודתיות, שיכולה לעלות ולרדת. בבנק אמנם מוותרים על הנזילות, אבל סגירת הכסף יוצרת הגנה מפני תנודתיות, אשר יכולה לעזור לצרכן לישון בשקט, בייחוד כשמדובר בטווח הקצר".

כדי להחליט באיזה חיסכון לבחור, חשוב לבדוק מה הריבית שמעניק כל חיסכון, אם מדובר בריבית קבועה או משתנה, לכמה זמן סגור הכסף ומה קורה אם צריך למשוך אותו באמצע התקופה. כמו כן כדאי לבדוק את המבנה של המוצר ואם אפשר בקלות להבין את המנגנון שלו ולדעת מה מקבלים ומתי.

לצורך הבריקה וההשוואה בין תוכניות החיסכון השונות נעזרנו באמנון שוורץ, מנכ"ל שגיא חישובי ריבית. בחרנו שישה בנקים המציעים חיסכון צמוד מדד לתקופה של שנתיים, וביקשנו לבדוק כמה כסף תניב כל אחת מהתוכניות למי שיפקיד עשרת אלפים שקל. לצורך החישוב הנחנו שהמדד יעלה בשנה הקרובה ב־3.1% ובשנה שאחריה ב־2%.

1. בנק הפועלים

מבנה התוכנית: התוכנית צמרת ברירה חדשה מעניקה את הגבוה מבין השניים – ריבית קבועה של 3.3% לשנה או הצמדה למדד. התוכנית היא לתקופה של שנתיים, אך מאפשרת לאחר שנה לצאת ממנה בכל עת. חשוב לדעת כי יש מחיר ליציאה מוקדמת מהתוכנית: מי שיוצא כעבור שנה מרוויח רק 50% מהפרשי ההצמדה למדד.

תחנת יציאה: אחרי שנה.

כדאי לשים לב: צריך לבדוק מה גובה הריבית הקבועה, מכיוון שהיא משתנה בהתאם לסכום ההפקדה.

הרווח: בשנתיים תניב התוכנית 516.20 שקל לפי מסלול צמוד מדד או 670.89 שקל במסלול של ריבית קבועה.

2. בנק לאומי

מבנה התוכנית: חיסכון ברירה שקלי־מדד המיועד לתקופה של 25 חודשים,

חיסכון סולידי בבנקים: כמה נקבל על 10,000 שקל אחרי שנתיים?

	מחזות חישוב: המדד יעלה ב־3.1% ב־2008 וב־2% ב־2009	סוג ריבית והצמדה	תחנת יציאה	רווח בשקלים
הפועלים		**הגבוה מבין השניים** מדד או ריבית קבועה	אחרי שנה	לפי הצמדה למדד 516.20 לפי ריבית קבועה 670.89
לאומי		**הגבוה מבין השניים** מדד או ריבית קבועה	אין	לפי הצמדה למדד 526.45 לפי ריבית קבועה 567.87
דיסקונט		**הגבוה מבין השניים** מדד בתוספת ריבית או ריבית קבועה	אין	לפי הצמדה למדד 826.10 לפי ריבית קבועה 650.00
מזרחי טפחות		**שילוב של שלושה מסלולים** מדד פלוס ריבית, יורו פלוס ריבית וריבית קבועה	אין	לפי הצמדה למדד 639.62 לפי ריבית קבועה 688.82 **יורו** לא ניתן לדעת
יהב		**מדד בתוספת 1.1% שנתי**	אין	743.02
בנק ירושלים		**מדד בתוספת 1.6% שנתי**	אין	[illegible]

הבנק הבינלאומי לא מציע לאחרונה חיסכון צמוד מדד

הטבלה הוכנה בסיועה של שגיא חישובי ריבית

כללי אצבע

איך לבחור צמוד מדד

1. בדקו את מנגנון התוכנית ודאו כי מדובר במנגנון ברור ופשוט
2. בדקו מה טווח הזמן של התוכנית ואם הוא מתאים לצרכים שלכם
3. זכרו כי חיסכון המשלב אפיקים צמודים ליורו מסוכן יותר
4. בדקו אם קיימות תחנות יציאה – לתוכניות הכוללות תחנות יציאה יש יתרון של נזילות

קצר

פסגות תורם מהכנסות קרן הנאמנות מעלה

בית ההשקעות פסגות תרם במהלך הרבעון 161 אלף שקל מהכנסותיו מקרן הנאמנות פסגות (4A) מעלה, שמשקיעה במניות שהנפיקו תאגידים הנכללים במדד מעלה. מתוך סכום זה הועברו 50 אלף שקל לאגודה הישראלית של שוחרי האוניברסיטה העברית בירושלים, ו־112 אלף שקל נתרמו לעמותת נוער מוביל שינוי. לפי תשקיף הקרן, שמנהלת כיום כ־80 מיליון שקל, 40% מההכנסות השנתיות הנאמדות כיום ב־2 מיליון שקל מדמי ניהול בגובה של 2.5%, נתרמות למטרות חברתיות. בפועל, לאחר ניכוי עמלת ההפצה וההוצאות, הסכום שנתרם מהווה כמעט את כל רווחי פסגות מהקרן. משנת 2004 ועד היום תרמה פסגות כ־5 מיליון שקל מהכנסותיה מהקרן לגופים שונים, ובעיקר לעמותות חינוך לפסגות ונוער מוביל שינוי.

הדר רז

שאלה | קופות גמל

אני מפקיד לקופת גמל עצמאית של אמי, שהיא ילידת 1948. האם תיקון 3 לחוק קופות הגמל, שלפיו הפקדות החל מ־1.1.08 ניתן יהיה למשוך רק כקצבה, חל גם על קופת גמל של עמית עצמאי יליד 48'? האם יש משמעות לזהות המפקיד?

מומחי הפניקס גמל משיבים: תיקון 3 לחוק קופות הגמל חל על כולם (שכירים ועצמאים) לדבות ילידי 1961 ומטה. בתיקון 3 לפקודת מס הכנסה הבדילו בין ילידי 1961 ומעלה לבין אלו שנולדו לפני 1961, ולשתי הקבוצות הללו היו כללי הפקדה שונים, אולם תיקון 3 לפקודת מס הכנסה בוטל. הישות הרלבנטית נקבעת לפי נושא מספר תעודת הזהות שעל שמו מנוהל החשבון. אם החשבון רשום על שם האם, כאשר תרצה האם למשוך את הכספים יתייחסו כל התנאים הנלווים לאם (מינימום 3,850 שקל קצבה, ופטורים למיניהם). כאשר האם תרצה למשוך את הכסף יבדקו מה גובה הקצבה שהיא אמורה לקבל וניתן יהיה להוון את הסכום מעל הקצבה המינימלית (3,850 שקל) ולקבל אותו כסכום חד־פעמי מהוון.